

ZRZESZENIE ORGANIZACJI POLONIJNYCH W SZWECJI

KWARTALNIK

Nr 11 - 2013

POLONIA NOWA

PODLASIE

**kraina pereboru
i korowaja**

PIKNIK W MALMÖ

“ZORGANIZOWANI MOGĄ WIĘCEJ”

**Polonijny
Sejmik Olimpijski**

Przepisy kulinarne i porady zielarki

KWARTALNIK POLONIA NOWA

KWARTALNIK ZRZESZENIA ORGANIZACJI POLONIJNYCH W SZWECJI

Okładka:

Uroki Warmii i Mazur.

Zdjęcie:

Teresa Sygnarek

Redaktor naczelny:

Teresa Sygnarek
ts@dcgplus.com

Opracowanie graficzne:

Teresa Sygnarek

Zespół redakcyjny:

Teresa Sygnarek
ts@dcgplus.com

Maria Olsson
jola.olsson@gmail.com

Tadeusz Adam Pilat
t.a.pilat@bredband.net

Druk:

Graphic House

Nakład:

3.000 egz.

Zamówienie prenumeraty:

t.a.pilat@bredband.net

Zamówienie ogłoszeń:

ts@dcgplus.com

Kwartalnik w internecie:

www.polonia-zop.eu

Zadanie jest współfinansowane przez Stowarzyszenie "Wspólnota Polska" ze środków otrzymanych od Ministerstwa Spraw Zagranicznych Rzeczypospolitej Polskiej w ramach konkursu "Współpraca z Polonią i Polakami za Granicą".

*Zrzeszenie Organizacji Polonijnych w Szwecji
dziękuje w imieniu szwedzkiej Polonii.*

Kwartalnik Polonia Nowa zarejestrowany jest w Urzędzie Patentowym, (Patent-och Registreringsverket, PRV).

*Wydawca nie ponosi odpowiedzialności za treść i formę ogłoszeń i reklam.
Zastrzegamy sobie prawo do redagowania i skrótów nadesłanych tekstów.
Nie odsyłamy nie zamówionych materiałów.*

W tym numerze:

Polonijny Sejmik Olimpijski	str. 4
Polonijny piknik w Malmö	6
Dzień flagi szwedzkiej	8
Kobiety organizują się	9
Szkoła Liderów w Polsce	10
Podlasie - kraina pereboru i korowaja	12
Fotografia otworkowa czyli jak zrobić własny aparat fotograficzny	15
Wydarzenia	18
Recenzja najnowszej książki "Obłąd 44"	20
Przepisy kulinarne i zielarskie z Podlasia	22

TERESA SYGNAREK
Prezes
Zrzeszenia Organizacji
Polonijnych w Szwecji

DRODZY CZYTELNICY

Wyjątkowo piękne lato tego roku ma się ku końcowi i miejmy nadzieję, że jesień będzie w tym roku równie piękna i słoneczna. A na jesieni dużo będzie się działo. Przed nami obchody Święta Niepodległości 11 Listopada i przy tej okazji zachęcam wszystkie nasze organizacje żeby zorganizowały obchody tego święta. Pamiętajmy o młodszym pokoleniu polonijnym i przekazujmy im nasze polskie wartości.

W listopadzie odbędzie się Zjazd Europejskiej Unii Wspólnot Polonijnych, spotkanie Rady Polonii Świata i europejska konferencja na temat emigracji zarobkowej Monitor 2013. O tym wszystkim napiszemy w następnym numerze naszego kwartalnika.

Hasło Solidarności "ZORGANIZOWANI MOGĄ WIĘCEJ" jest mottem tego numeru. Zwróćcie uwagę na reportaże o różnych wydarzeniach i przedsięwzięciach, które naszym członkom umożliwiła właśnie przynależność do organizacji polonijnej oraz do Zrzeszenia Organizacji Polonijnych w Szwecji.

Pozdrawiam serdecznie wszystkich naszych członków, a tych niezrzeszonych zapraszam do współpracy!

TERESA SYGNAREK

"ZORGANIZOWANI MOGĄ WIĘCEJ"

Organizacje, które pragną przyłączyć się do
Zrzeszenia Organizacji Polonijnych w Szwecji,
proszę o kontakt mailem na adres: **ts@dcgplus.com**

**W GIŻYCKU ODBYŁ SIĘ
W DNIACH 27 LIPCA -
2 SIERPNI XXII ŚWIATOWY
SEJMIK POLONIJNY**

Olimpijski Sejmik Polonijny

Sejmiki Polonijne, zapoczątkowane w 1969 roku, mają długą tradycję i odgrywają ważną rolę w rozwoju polskiego ruchu olimpijskiego oraz w zacieśnianiu współpracy polsko-polonijnej. Reprezentacja Szwecji uczestniczyła we wszystkich dotychczasowych Sejmikach.

XXII Sejmik zgromadził 82 przedstawicieli Polonii z 17 krajów. Delegacja Polonii szwedzkiej składała się z 20 osób, w tym 17 osób ze Zrzeszenia Organizacji Polonijnych w Szwecji. Oficjalnymi reprezentantami Zrzeszenia była prezes Zrzeszenia Teresa Synnarek i wiceprezes POCOSu Margaretha Rudomino.

ORGANIZATORZY I GOŚCIE

Sejmik odbył się pod patronatem Prezydenta RP Bronisława Komorowskiego. Organizatorem był Polski Komitet Olimpijski (PKOl) reprezentowany przez amb. dr Witolda Rybczyńskiego, przewodniczącego Komisji PKOl Współpracy z Polonią. Swoją obecnością zaszczylicili Sejmik: Irena Szewińska, wielokrotna medalistka olimpijska, wiceprezes PKOl i członek Międzynarodowego Komitetu Olimpijskiego; Senator Andrzej Person, przewodniczący Komisji Spraw Emigracji i Łączności z Polakami za Granicą; Poseł Wojciech Ziemiak - wiceprzewodniczący Sejmowej Komisji Łączności z Polakami za Granicą; Adam Krześciński - sekretarz generalny PKOl; Marek Różycki - członek Zarządu Stowarzyszenia Wspólnota Polska i inni.

CEL SPOTKAŃ

Zadaniem tegorocznego Sejmiku było omówienie działalności organizacji polonijnych w obszarze sportu i kultury fizycznej oraz wymiana doświadczeń i ocena działalności polonijnej w okresie olimpijskim 2009-2012. Omawiano także wpływ sportu, kultury fizycznej i ruchu olimpijskiego na kreowanie liderów w pracy organizacji polonijnych. Wartością dodaną było poznanie regionu Warmii i Mazur jako "Krainy Tysiąca Jezior".

Główna siedziba Polskiego Komitetu Olimpijskiego w Warszawie.

Centralny Ośrodek Sportu, Ośrodek Przygotowań Olimpijskich w Giżycku.

Irena Szewińska rozpałała ognisko, które w każdy wieczór towarzyszyło spotkaniom sejmikowym.

Otwarcie Sejmiku. Od lewej: senator Andrzej Person - przewodniczący Senackiej Komisji Spraw Emigracji i Łączności z Polakami za Granicą, amb. dr. Witold Rybczyński - przewodniczący Komisji Współpracy z Polonią PKOl, Irena Szewińska - wiceprezes PKOl i członek Międzynarodowego Komitetu Olimpijskiego, poseł Wojciech Ziemiak - wice przewodniczący Sejmowej Komisji Łączności z Polakami za Granicą, Marek Różycki - członek Zarządu Stowarzyszenia Wspólnota Polska.

Adam Pietroń, dyrektor administracyjny PKOLu wręcza insygnia starostów XXII Sejmiku, staroście Svetlannie Berdovej z Karelii i staroście Mirkowi Lewandowskiemu z Republiki Czeskiej.

Komisja Apelu i Uchwał XXII Sejmiku Polonijnego. Od lewej: Jadwiga Boral - Związek Polaków w Sztokholmie, Julian Gaborek - Wspólnota Polaków w Górnej Austrii, przewodnicząca Komisji Teresa Sygnarek - Zrzeszenie Organizacji Polonijnych w Szwecji, Monika Krajewska z Wielkiej Brytanii, Henryk Ciešlar - Rada Kongresu Polaków w Republice Czeskiej.

Grupa cheerliderek dopingowała drużynę polonijną podczas meczu piłkarskiego Polonia kontra Magistrat Giżycki.

AMBITNY PROGRAM

Każdego dnia odbywały się obrady plenarne, w których zabierali głos przedstawiciele Polonii.

Członkowie Sejmiku wybrali Komisję Apelu i Uchwał, której przewodniczyła Teresa Sygnarek ze Zrzeszenia. Z zatwierdzonym jednogłośnie raportem Komisji, w którym zawarto szereg ważnych postulatów pod adresem MSZu, PKOl, Senatu i Sejmu można zapoznać się na stronie Zrzeszenia, www.poloniamagistrat.eu

Oprócz obrad Sejmik miał bogaty program sportowy i turystyczny. W Giżycku odbył się mecz piłkarski "Przedstawiciele Polonii kontra Magistrat".

ciąg dalszy str. 16

Polonijny piknik w Malmö

PIĘĆ ORGANIZACJI CZŁONKOWSKICH W POŁUDNIOWEJ SZWECJI ZE ZRZESZENIA ORGANIZACJI POLONIJNYCH ZORGANIZOWAŁO WSPÓLNY PIKNIK POLONIJNY.

Piknik odbył się w niedzielę 9 czerwca w parku rekreacyjnym Bulltofta w Malmö. Tego dnia dopisała pogoda i dopisała publiczność.

Organizatorami byli: POCOS, Kwiaty Polskie, POLKA Ikf, Klub Kobiet Kreatywnych i Piast.

Organizatorzy pikniku, od lewej: Edyta Tomczak prezes POLKI ikf, Violetta Mizińska wiceprezes Klubu Kobiet Kreatywnych, Teresa Sygnarek prezes Zrzeszenia, Tadeusz Adam Pilat prezes honorowy Zrzeszenia i reprezentant Ogniska Piast, Tomasz Oleskow prezes POCOSu, Maria Tatusch choreograf Kwiatów Polskich.

WSPÓLNA AKCJA

POCOS zorganizował bufet z grillem, zabawy i zawody dla dzieci a niezawodny Janusz Wiltgren zapewnił oprawę muzyczną.

POLKA ikf miała tzw. loppis, który przyciągnął wielu zainteresowanych.

Dzieci z Kwiatów Polskich dały występ taneczny na trawie a kapela zaprezentowała wiązanekę piosenek biesiadnych.

Janusz Wiltgren z POCOSu grał, śpiewał i bawił publiczność.

Klub Kobiet Kreatywnych zadbał o kawę, herbatę, soki i przepyszne ciasta.

Piast przyczynił się m.in. do wspólnego śpiewu śpiewnikami polonijnymi, które znalazły się na stoisku z książkami.

ZABAWY DLA DZIECI

Dzieci nie nudziły się, cały czas coś się działo i rodzice byli zadowoleni. Było "wędkowanie" słodczy, zabawy, malowanie twarzy, a do nauki gry w golfa trzeba było zapisywać się do kolejki.

Usłyszeliśmy wiele ciepłych słów uznania i podziękowania za zorganizowanie takiej imprezy i wszyscy chcieli dostać zapewnienie że za rok powtórzymy nasz piknik polonijny.

Pikniki w parku Bulltofta były przez wiele lat domeną POCOSu, ale jak mówi nasze motto – "Zorganizowani mogą więcej" - i to udowodniliśmy że współpraca pomiędzy organizacjami polonijnymi może być zarówno przyjemna, jak i owocna.

Do zobaczenia za rok!

Tekst **REDAKCJA**

Zdjęcia **WOJCIECH NEJMAN, TERESA SYGNAREK**

Kapela Kwiatów Polskich w składzie: Jolanta van Geuken solistka, Evelina van Geuken solistka, Piotr Studniarski gitara, Ryszard van Geuken akordeon i Tomasz Łukacz kontrabas.

Maluchy z Kwiatów Polskich zatańczyły krakowianka.

Dzieci ze średniej grupy Kwiatów Polskich zatańczyły na trawie.

Do bufetu POCOSu z sałatkami i potrawami z grilla była długa kolejka.

Do nauki gry w golfa trzeba się było zapisywać do kolejki.

Na kiermaszu POLKI iść można było znaleźć wiele ciekawych rzeczy.

Wędkowanie słodyczy było popularne wśród dzieci.

Klub Kobiet Kreatywnych zorganizował przepyszny bufet z kawą i ciastem.

Biegi w workach cieszyły się dużym powodzeniem u dzieci.

Wiele było wymalowanych twarzy tego dnia.

ORGANIZACJE ZRZESZENIA
OBECNE BYŁY PODCZAS
UROCZYSTOŚCI FLAGI
SZWEDZKIEJ W SZTOKHOLMIE

Dzień Flagi Szwedzkiej

Obchody szwedzkiej flagi w Sztokholmie 6 czerwca rozpoczęły się pochodem przez Sztokholm wszystkich związków ideowych, którym przyznano

flagę z rąk Króla Szwecji. Zebraliśmy się przedstawiciele Ogniwa, Piastów, Polskiego Towarzystwa Teatralnego w Szwecji, Szkoły Polskiej

w Kungsträdgården w oczekiwaniu na wyjście na ulice Sztokholmu. Dzień był upalny i słoneczny. Sztokholm wyległ na ulice, tłumy stały w szpalerze do Skansenu. Zajęliśmy honorowe miejsca tuż przed wszystkimi flagami, które powiewały na tle błękitnego nieba. Gdy usłyszeliśmy tętent kopyt końskich w orszaku królewskim, wszyscy wstali. Orkiestra przywitała dostojnych gości marszem. Największą atrakcją dla dzieci było właśnie przybycie orszaku królewskiego.

Tekst i zdjęcia EWA NORDIN

Przedstawiciele Ogniwa z flagą szwedzką otrzymaną z rąk Króla Szwecji w 2003 r.

Zrzeszenie Organizacji Polonijnych w Szwecji było reprezentowane przez prezesa honorowego Zrzeszenia Tadeusza Adama Pilata, który od wielu lat zasiada w zarządzie Państwowego Komitetu Święta Narodowego Szwecji (Rikskommittén Sveriges Nationaldag).

REDAKCJA

31 SIERPNIĄ ODBYŁO SIĘ ZEBRANIE ROCZNE KOMITETU KOBIECEGO SIOS

Zebranie Kobiecego Komitetu SIOS (oficjalna nazwa: SIOS Kvinnkommitté, w skrócie SIOS KK) odbyło się w siedzibie Towarzystwa Polaków "Ogniwo" w Sztokholmie.

Zrzeszenie preprezentowały Ewa Nordin i Teresa Sygnarek. Na zebraniu obecna była także Maria Olsson, przewodnicząca SIOS (Związku Organizacji Etnicznych w Szwecji).

KOBIECA PLATFORMA ZRZESZENIA

Głównym tematem zebrania było utworzenie niezależnej sekcji kobiecej w ramach struktury organizacyjnej SIOSu. Akcesję do SIOS KK zgłosiło dziesięć federacyjnych organizacji etnicznych w Szwecji, między nimi Zrzeszenie.

W Zrzeszeniu mamy trzy organizacje kobiece: Klub Kobiet Sukcesu "Sabat" w Sztokholmie, POLKA ikf w Malmö i Klub Kobiet Kreatywnych w Arlöv.

Te organizacje mogą stworzyć załączek i podstawę do stworzenia dużej sekcji kobiecej w Zrzeszeniu.

Uczestniczki zebrania rocznego SIOS KK, podczas którego zrodziło się wiele nowych pomysłów.

DZIAŁALNOŚĆ W CAŁEJ SZWECJI

Działalność SIOS KK skierowana jest do kobiet etnicznych organizacji w Szwecji i ma na celu informację, pomoc i doradztwo w istotnych sprawach. Jednym ze środków przekazu będą seminaria, kursy

i konferencje, które w przyszłym roku będą organizowane w trzech regionach Szwecji: w Sztokholmie, Göteborgu i w Malmö.

Tekst REDAKCJA

Zdjęcie Archiwum SIOS KK

25 lat w branży czyni ekspertem

Najlepsze ceny za najwyższej jakości podróże.

Organizujemy wycieczki grupowe i indywidualne, tematyczne i zdrowotne, sanatoria, spa, wellness, konferencje czy golf.
U nas znajdziesz wszystko.

Nowość! Wyjazdy rodzinne na wyjątkowych warunkach.

Zadzwoń, wyślij maila - szybko damy odpowiedź.

info@polenexperten.se - 040 10 05 65

Jesteśmy licencjonowanym agentem Zrzeszenia Międzynarodowych Przewoźników Lotniczych IATA (International Air Transport Association)

ARTYKUŁ NA PODSTAWIE
WYWIADU Z SYLWIĄ
BJONTEGAARD, UCZESTNICZKĄ
KURSU SZKOŁA LIDERÓW

Sylwia Bjontegaard uczestniczyła w Polsce w kursie Szkoła Liderów Polonijnych Europy Zachodniej.

IDEA SZKOŁY

Szkoła Liderów to stowarzyszenie zajmujące się organizacją gruntownych i intensywnych szkoleń dla osób działających publicznie w samorządach terytorialnych, w instytucjach i inicjatywach

obywatelskich, w partiach politycznych i w organizacjach pozarządowych.

Długoletnie doświadczenie Stowarzyszenia utwierdza w przekonaniu, jak ważna jest edukacja przyszłych liderów i liderów życia publicznego. Przekazywanie wiedzy i rozwijanie umiejętności potrzebnych w działalności społeczno-politycznej osobom o dużym potencjale

przywódczym jest priorytetem w działalności Szkoły Liderów.

Szkolenia odbywają się na dwóch płaszczyznach:

1. spotkania ze znanymi politykami i działaczami (gośćmi byli m.in. Tadeusz Mazowiecki, Lech Kaczyński, Bronisław Komorowski, Radosław Sikorski, Jadwiga Staniszkis i wielu innych),
2. intensywne treningi i warsztaty z umiejętności liderów prowadzone przez doświadczonych trenerów (treningi trwają po 8-10 godzin dziennie).

Wśród absolwentów Szkoły jest wielu ministrów, posłów i europosłów, wojewodów, burmistrzów oraz czołowych działaczy wielu organizacji pozarządowych.

PRZYSZLI LIDERZY Z EUROPY ZACHODNIEJ

Szkoła Liderów stworzyła wiele różnorodnych projektów szkoleń. Wśród nich jest również projekt Szkoła Liderów Polonijnych, finansowany ze środków Ministerstwa Spraw Zagranicznych pod honorowym patronatem Ministra Spraw Zagranicznych, Radosława Sikorskiego. Patronat medialny nad programem szkoleń objęli: Polskie Radio dla Zagranicy, TVP Polonia oraz Portal Link to Poland.

W tym roku, między 25 czerwca a 7 lipca, odbyła się V edycja tego projektu, gdzie szkolenia ukierunkowane były na kształtowanie postaw liderów u przedstawicieli 13 krajów Europy Zachodniej. W kursach wzięło udział 28 uczestników z Danii, Francji, Grecji, Hiszpanii, Holandii, Irlandii, Islandii, Luksemburga, Norwegii, Szwajcarii, Szwecji, Wielkiej Brytanii i Włoch. Zrzeszenie Organizacji Polonijnych w Szwecji reprezentowała Sylwia Bjontegaard, prezes Polskiego Domu Paradis w Göteborgu.

13-dniowy kurs rozpoczął się uroczystą inauguracją w Warszawie, w której wzięli udział Andrzej Person

Wizyta absolwentów Szkoły Liderów w Pałacu Prezydenckim.

Wizyta w Sejmie.

Szkoła Liderów

i Barbara Borys-Damięcka - przedstawiciele prezydium Senackiej Komisji Spraw Emigracji i Łączności z Polakami za Granicą, posłanka Joanna Fabisiak, zastępca przewodniczącego Sejmowej Komisji Łączności z Polakami za Granicą, dyrektor Jacek Junosza Kisielewski z Departamentu Współpracy z Polonią MSZ, Maria Belina-Brzozowska z Kancelarii Prezydenta RP oraz Dyrektor Generalny Szkoły Liderów, Przemysław Radwan-Röhrenschef.

INTENSYWNE SZKOLENIA

W ośrodku szkoleniowym w Białobrzegach przedstawiciele organizacji polonijnych doskonalili swoje kompetencje liderские. Podczas warsztatów debatanckich zdobywali wiedzę w zakresie argumentowania i konstrukcji wypowiedzi, rozwijali umiejętności publicznego występowania i debatowania. Uczyli się budować wizerunek zarówno swój jak i swojego środowiska. Wyслушали kilku wykładów na temat wizerunku Polski za granicą budowanym przez media społecznościowe, a także o podejściu do polskiej kultury i tożsamości narodowej. Wzięli udział w panelach dyskusyjnych dotyczących partnerstwa i współpracy. Uzyskali wiele cennych rad w zakresie pozyskiwania funduszy unijnych na działalność polonijną. Kursanci dowiedzieli się też jak umiejętnie korzystać z praw obywatelskich w Unii Europejskiej.

Przyszli liderzy byli inspirowani do kolejnych działań i przedsięwzięć. Uczestnicy kursu uczyli się również jak angażować innych do współpracy. Poznali wiele ciekawych zagadnień związanych z funkcjonowaniem organizacji. Podczas szkoleń zorganizowano wyjazdy do Łodzi i Poznania, gdzie była doskonała okazja poznania różnych organizacji działających w Polsce i ich metod pracy. Uczestnicy kursu poznali liderów różnych inicjatyw obywatelskich, którzy zarazili nas entuzjazmem, optymizmem i wiarą w to, co robią, zmotywowali nas wszystkich do działania.

W chwilach wytchnienia i odpoczynku od pracy umysłowej uczestnicy wzięli udział w lekcjach tańca oraz zaśpiewali w chórze. Szczególnym zainteresowaniem cieszył się krótki kurs salsy, który poprowadził jeden z uczestników szkolenia – Jakub Dąbrowski.

Zakończeniem kursu była wizyta w Pałacu Prezydenckim, gdzie kursanci spotkali się z przedstawicielami Kancelarii Prezydenta RP oraz Parlamentu a także otrzymali dyplomy potwierdzające udział w szkoleniu.

Serdeczne podziękowania należą się wszystkim organizatorom szkolenia: gościom, wykładowcom, panelistom, trenerom, ale przede wszystkim koordynatorom projektu Magdalenie Mazur i Pawłowi Cieślakowi, Tomaszowi Pustówce, Bartoszewi Rieffowi i Katarzynie Kamińskiej, którzy nieśli pomoc w każdej chwili, służyli radą, wiedzą i wsparciem.

Słowa uznania kierowane są również do całej grupy uczestników kursu, którzy aktywnie brali udział w całym szkoleniu i nie szczędzili sił w tworzeniu nowych projektów. Oby wszystkie pomysły znalazły wkrótce odzwierciedlenie w rzeczywistości!

Tekst **MARTA KABSA**

Zdjęcia **SYLWIA BJONTEGAARD**

Sylwia Bjontegaard wzięła udział w kursie Szkoła Liderów dzięki swojej przynależności organizacyjnej oraz do Zrzeszenia Organizacji Polonijnych w Szwecji.

Przyp. **REDAKCJI**

Zajęcia outdoorowe "Angażujący lider".

Kraina pereboru i korowaja

Siedem osób z różnych organizacji należących do Zrzeszenia Organizacji Polonijnych miało możliwość uczestniczenia w warsztatach na Podlasiu zorganizowanych przez Fundację MaMa z Warszawy przy współpracy z Gminnym Ośrodkiem Kultury w Białej Podlaskiej dzięki funduszom unijnym z programu Grundtvig "Uczymy się przez całe życie". Celem warsztatów było poznanie kultury ludowej i obrzędów Podlasia oraz zapoznanie się z ginącymi zawodami.

DLACZEGO PODLASIE

Zróżnicowana kultura ludowa Podlasia ukształtowała się dzięki spotkaniu i rozwojowi przez wieki odmiennych kultur i religii: polskiej, ukraińskiej, żydowskiej i tatarskiej. Rezultatem jest niezwykle bogata mozaika etniczna i regionalna kultura ludowa, która przejawia się w pieśni i tańcu, rzeźbie, tkactwie i sztuce

Jedno miejsce pamięci, dwie religie, dwa krzyże - nikogo na Podlasiu nie dziwią.

Perebor podlaski podczas tkania.

kulinarnej. Obok siebie możemy tutaj zobaczyć kościoły, cerkwie, synagogi i meczety. Do dzisiejszego dnia używana jest gwara zwaną językiem chachłackim. Na przykład, dziewczyna to „doczka”, ojciec – „batko”, wódka – „horyłka”, a co ode mnie chcesz to „szczo mene chcesz”. Podlasie jest ostoją dzikich zwierząt i roślin na skalę Polski i Europy. Jest jednym z najmniej zagospodarowanych przez człowieka i najmniej zanieczyszczonym regionem Polski bez uciążliwego przemysłu. Nic dziwnego więc, że osiedlają się tutaj zagrożone gatunki fauny. Żubry żyją w lasach Białowieży,

Upieczony przez nas korowaj.

a najwięcej bocianów żyje właśnie na Podlasiu. Zwłaszcza w okresie kiedy bociany przygotowują się do odlotu, często można zobaczyć tzw. sejmiki bociane czyli kilkadziesiąt bocianów dostojnie stających na łące.

Magia Podlasia to przyroda, tradycje i kultura ale także magiczna atmosfera oraz niezwykła otwartość i przyjazne nastawienie Podlasiaków.

WARSZTATY

Zajęcia były prowadzone przez członkinie Koła Gospodyń Wiejskich, tworzące również Pracownię Ginących Zawodów. Warsztaty skierowane były do kobiet 50+ zamieszkałych w różnych krajach Europy. Ta prezentacja bogactwa tradycji i obrzędowości staropolskiej miała stanowić inspirację do czerpania z lu-

Nasze zakwaterowanie - dworek państwa Maksymiuków. Na ścianie motyw z pereborem.

Widowisko obrzędowe "Pieczenie Korowaja".

dowej kultury i zachęcić do powrotu do korzeni Polonię z różnych krajów Unii Europejskiej.

Jako uczestniczki projektu miałyśmy okazję zapoznać się z tkactwem w Pracowni Tkackiej w Hrudzie, koronkarstwem w Pracowni Koronkarstwa w Sitniku, obrzędami ludowymi w Pracowni Pieśni i Tańca w Sworach, wyrnobem kwiatów i ozdób z bibuły w Pracowni Zdobnictwa w Worońcu i ludowym ziołolecznictwem podczas spotkania z zielarką.

Oprócz tego mogłyśmy nauczyć się dwóch tańców ludowych i przygotować potrawy w regionalnej pracowni kulinarnej. Podczas trwania warsztatów bawiły nas: Zespół Śpiewaczy "Wrzos" z Woskrzenic, Podlaska Kapela Ludowa

i Zespół Ludowy "Kalina".

PEREBOR I KOROWAJ

W pracowni tkackiej zapoznaliśmy się z pereborem czyli unikatowym haftem tkackim typowym dla Podlasia. Obecnie w Pracowni Ginących Zawodów wykonuje się perebory dla zespołów ludowych ale nie tylko. Perebor znajduje także zastosowanie w obecnych kolekcjach mody, stanowiąc przepiękny element dekoracyjny.

Z korowajem spotkałyśmy się najpierw w Pracowni Pieśni i Tańca w Sworach podczas pokazu obrzędu ludowego "Dokudowski Korowaj".

Korowaj to tradycyjny kołacz, specjalnie

c.d. na następnej stronie

Strój ludowy z pereborem.

Uczestniczki warsztatów w Pracowni Tkackiej w Hrudzie.

Perebor jako element dekoracyjny nowej kolekcji firmy Bielkan.

zdobiony, który był przygotowywany na dzień przed ślubem przez kobiety "korowajnice", a przy wypieku nie mogli być obecni mężczyźni. W Pracowni Kulinariorów Regionalnych w Perkwicach wykonałyśmy własnoręcznie korowaj pod okiem doświadczonych gospodyń.

Przepisy regionalne, patrz strona 22.

MAGICZNE MIEJSCE, MAGICZNI LUDZIE

Mieszkałyśmy w miejscu, które bez cienia przesady można nazwać miejscem magicznym. We wsi Husinka na terenie Gminy Biała Podlaska małżeństwo Bożenna Pawlina-Maksymiuk i malarz Janusz Maksymiuk przyjęli nas w swoim "dworku", w dawnej szkole, którą odnowili z zachowaniem starego stylu. Państwo

Pani Maria, miejscowa zielarka miała ze sobą zioła i gotowe preparaty do zademonstrowania wśród swoich słuchaczek.

Artystki ludowe z Pracowni Koronkarstwa w Sitniku, w środku Bożenna Pawlina - Maksymiuk.

Po zajęciach tanecznych i zabawie "Z babcinego kufra".

Kapela i chór uświetniły Biesiadę na zakończenie pobytu na Podlasiu.

Maksymiukowie planują stworzyć skansen starej wsi wokół swojego dworku. Z innego regionu Podlasia przetransportowali już starą szkołę. Pani Bożenna, dyrektor Gminnego Ośrodka Kultury jest osobą kreatywną, serdeczną i istną kopalnią wiedzy o kulturze i tradycjach podlaskich. Obrazy jej męża Janusza, pokazujące w przepiękny sposób krajobraz Podlasia wystawiane były nie tylko w Polsce ale również na niejednej wystawie za granicą. Z takimi ludźmi trudno jest się rozstać i chętnie chciałoby się do nich powrócić.

ZAKOŃCZENIE CZY POCZĄTEK

Zakończeniem projektu była biesiada regionalna z udziałem Podlaskiej Kapeli Ludowej i Zespołu Ludowego "Kalina". Na stołach pojawiły się ulepione przez nas pierogi i nasz "własny" korowaj, który został dobrze oceniony przez miejscowe gospodynie. Jedynym minusem podczas biesiady była świadomość, że następnego dnia będziemy musieli opuścić Podlasie i wszystkich tych wspaniałych ludzi, których poznałyśmy podczas trwania projektu. Jedno wiemy, że zdobyte przez nas wiadomości i umiejętności nie pójdą na marne. Każda z nas planuje już jak zorganizować własne "warsztaty" w naszych organizacjach polonijnych żeby podzielić się z naszymi członkami doświadczeniami zdobytymi na Podlasiu. A może ktoś z naszych członków kultywuje w rodzinie podobne tradycje i zechce podzielić się nimi w trakcie naszych warsztatów?

Tę fantastyczną przygodę mogłyśmy przeżyć dzięki temu że jesteśmy członkiniami organizacji, które należą do Zrzeszenia Organizacji Polonijnych w Szwecji.

Tekst i zdjęcia **CZŁONKINIE WARSZTATÓW NA PODLASIU**

"ZORGANIZOWANI MOGĄ WIĘCEJ"

NA TYGODNIOWYCH WARSZTATACH FOTOGRAFICZNYCH W ŁODZI SPOTKALI SUĘ ENTUZJAŚCI STARYCH TECHNIK ANALOGOWYCH

CAMERA OBSCURA

Tematem wiodącym była fotografia otworkowa czyli camera obscura.

I tak piętnaście osób z ośmiu krajów Unii Europejskiej uczyło się robić zdjęcia wszystkim co nie jest aparatem fotograficznym ale może nim się szybko stać.

Bo taki aparat da się zbudować z puszki po piwie czy z pudełka po butach. Rolę obiektywu pełni tu mały otworek ogniskujący światło podobnie jak soczewka.

Rezultat wykonanego w ten sposób zdjęcia jest nieprzewidywalny i często zaskakujący lecz właśnie ta nieprzewidywalność jest fascynująca.

CIEKAWY EFEKT

Już pierwszego dnia warsztatów uczestnicy zbudowali swoje własne aparaty by potem przez tydzień wypróbować je z dobrym skutkiem na terenie elektrowni, w muzeum sztuki współczesnej, w manufakturze Scheiblera, w szkole filmowej i na ulicach Łodzi.

Efekt eksperymentów można było oglądać w jednej z łódzkich galerii.

Warsztaty zorganizował ośrodek kształcenia zawodowego Creator dzięki funduszom unijnym z programu Grundtvig "Uczymy się przez całe życie".

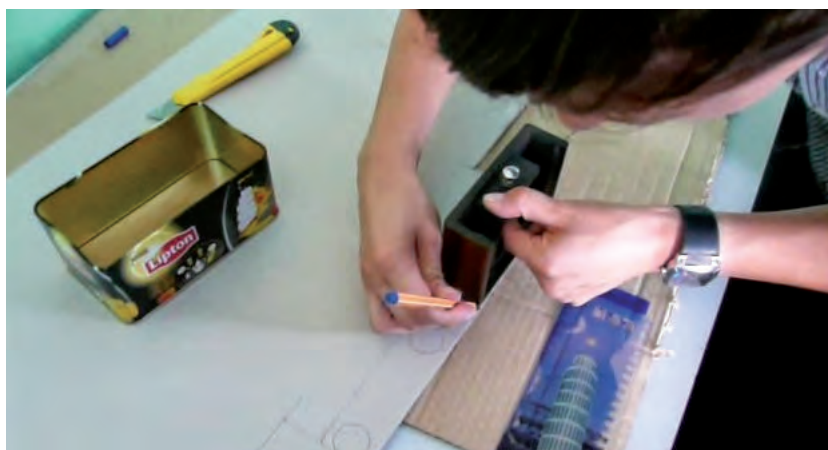
Udział w warsztatach był możliwy dzięki członkostwu w organizacji polonijnej, która należy do Zrzeszenia Organizacji Polonijnych w Szwecji.

Tekst i zdjęcia **BEATA BRUNNER**

Fotografia otworkowa

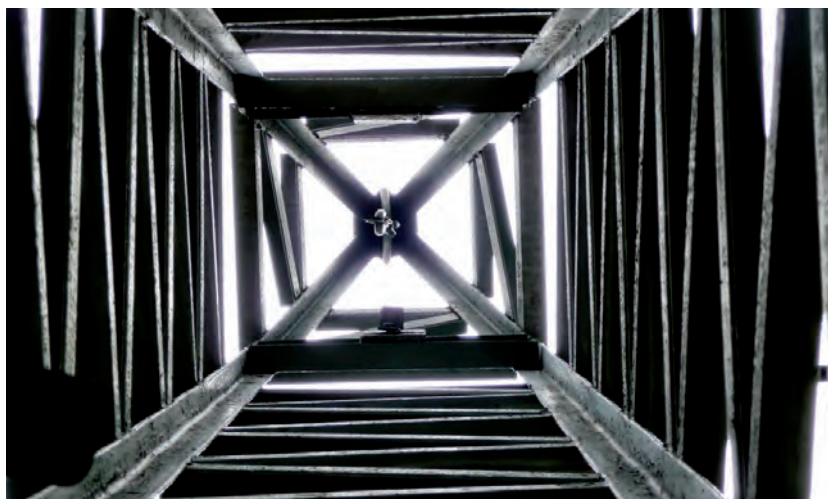
czyli jak zrobić własny aparat fotograficzny

Produkcja własnego aparatu fotograficznego z puszki po herbatce.

Zrobione zdjęcia przygotowywane na wystawę.

Zdjęcie wykonane metodą fotografii tworkowej.

Sejmik Polonijny c.d.

W regatach żeglarskich, I Polonijnych Mistrzostwach Świata na jeziorze Roś wzięło udział 20 ekip polonijnych.

w tej dyscyplinie. Honorowy patronat nad nimi objął Prezydent RP Bronisław Komorowski, który ufundował piękny kryształowy puchar dla zwycięskiej załogi. Startowało 20 jachtów z 3-, 4- i 5-osobowymi załogami. Najlepsza okazała się szwedzka ekipa POCOSu w składzie Wioletta i Piotr Ostrowscy i S. Klimaszewski, która zajęła pierwsze miejsce.

Po Sejmiku odbyły się XVI Światowe Letnie Igrzyska Polonijne w Kielcach. Uczestniczyło w nich 1500 osób z 31 krajów. Najliczniejsza była ekipa z Litwy, która liczyła 210 osób. Reprezentacja Szwecji była tym razem wyjątkowo

Grupa uczestników Sejmiku dopingowana była dzielnie i głośno przez polonijną grupę cheerliderów, którą zorganizowano z inicjatywy grupy szwedzkiej i która także liczyła najwięcej pań ze Szwecji. Mecz zakończył się remisem 3:3.

Uczestnicy Sejmiku mieli okazję zapoznać się z piękną okolicą Warmii i Mazur zwiedzając najciekawsze miejsca Giżycka m.in. twierdzę Boyen oraz udali się w rejs Szlakiem Łabędzim.

REGATY ŻEGLARSKIE

Największym zainteresowaniem cieszyły się regaty żeglarskie, które były de facto I Polonijnymi Mistrzostwami Świata

Wioletta i Piotr Ostrowscy, członkowie POCOSu i Yacht Klubu Polonia w Malmö, zdobywcy I miejsca w I Polonijnych Mistrzostwach Świata w żeglarstwie.

nieliczna. Należy się zastanowić jak rozpropagować Igrzyska wśród szwedzkiej Polonii, a w szczególności wśród młodzieży.

Następne Igrzyska Polonijne odbędą się w marcu 2014 r. i warto zapamiętać, że POCOS w Malmö, Polish Olympic Club of Sweden jest koordynatorem wyjazdów na Igrzyska i do zarządu POCOSu można zwracać się po informacje i zgłaszać swój udział w Igrzyskach.

Tekst **MARGARETHA RUDOMINO**

Zdjęcia **TERESA SYGNAREK, EDVARD FREY**

Uczestnicy na zakończeniu XXII Sejmiku Polonijnego.

POLKA

ideell kulturförening

POLKA ikf planuje dwie imprezy w nadchodzącym okresie jesiennym.

Już 19 października organizacja zaprasza na dużą dawkę humoru, która zapewni nam lepsze samopoczucie w ponure i wietrzne dni.

Będzie nas bawił jeden z najpopularniejszych obecnie w Polsce kabaretów "Pod wyrwigroszem", który zaprezentuje szwedzkiej Polonii swój najnowszy program.

Kolejnym wydarzeniem kulturalnym adresowanym również do publiczności szwedzkiej będzie "Jesienny koncert przy świecach".

Koncerty te mają na celu prezentację polskiej kultury szwedzkiej publiczności, i nie tylko.

Impreza ta odbyła się po raz pierwszy w 2009 r. i weszła już na stałe do programu imprez POLKA ikf.

Pamiętajmy, że dochód z imprez POLKI ikf przeznaczany jest na cele charytatywne!

Tekst REDAKCJA

POLKA kabaret
Klubb Kulturforening

pod WYRWIGROSZEM

KURDE POLOGNE
cel charytatywny!

sobota, 19 październik 2013 godz. 18.00
Sala UARDA Scandic Hotell LUND

Bilety i informacje: Cena biletu: 295 kr
Malmö: 0706 416 100 0709 760 310
Lund: 0709 182 256 0705 677 440

www.polka.nu

WYDARZENIA

Prezes Klubu Andreas Henriksson wciąga flagę klubową na swój jacht.

REJS ŻEGLARSKI

Yacht Klub Polonia w Malmö jako przedostatnie przedsięwzięcie tego sezonu

żeglarskiego zorganizował rejs do portu w Lomma i wspólny grill.

Przepis na udaną imprezę: piękna pogoda, udany rejs, wspólne śpiewanie i szampańskie humory członków Yacht Klub Polonia w Malmö.

SZKOŁA POLSKA W SZTOKHOLMIE

W siedzibie Towarzystwa Polaków “Ogniwo” odbyło się zebranie Rady Pedagogicznej Szkolnego Punktu Konsultacyjnego przy Ambasadzie RP w Sztokholmie.

Elżbieta Stencel (na zdjęciu z lewej strony) została ponownie wyłoniona jako kierownik Szkoły Polskiej w konkursie Ministerstwa Edukacji Narodowej.

Pani Elżbiecie serdecznie gratulujemy i życzymy dalszych sukcesów w pracy z polskimi dziećmi i z polską młodzieżą w Sztokholmie!

ROCZNICA WYBUCHU II WOJNY ŚWIATOWEJ

1 września odbyła się uroczysta msza święta w kościele św. Jana w Sztokholmie poświęcona 74 rocznicy wybuchu II wojny światowej.

Harcerze z Niezależnego Hufca Harcerstwa Polskiego “LS - Kaszuby” w Szwecji wzięli udział we mszy razem z dh Janem Potrykusem.

Obecny był także Attache Obrony przy Ambasadzie RP w Sztokholmie, komandor Artur Pierzyński.

Zrzeszenie Organizacji Polonijnych w Szwecji reprezentowały prezes Teresa Sygnarek i wiceprezes Maria Olsson.

W skład uroczystego pocztu flagowego weszli harcerze z Hufca “LS - Kaszuby” oraz przedstawiciele Szkolnego Punktu Konsultacyjnego w Sztokholmie.

Tekst **REDAKCJA**

Zdjęcia **TERESA SYGNAREK**

LINKES BILSERVICE

i SKÅNE, Malmö -Arlöv

Serwis
i naprawy
z gwarancją!

- Gratisowy transport w promieniu 20 km od warsztatu!
- Samochód zastępczy podczas naprawy.
- Fachowa obsługa po polsku.

www.linkesbilservice.se linkesbilservice@hotmail.com

Jerzy Linke 040 43 42 65 0735 84 33 74

Kvarngatan 20, 232 34 Arlöw, pon - piątek 9 - 18, sobota 10 - 13

ÖSTERSJÖRESOR AB

oferuje

Pobyty sanatoryjne i wypoczynkowe w Kołobrzegu

ÖSTERSJÖRESOR AB

Göteborg, Linnegatan 40

tel. 031 - 24 03 80

www.ostersjoresor.se

ostersjoresor.wb@swipnet.se

Centrum Zdrowia i Relaksu VERANO, 100 m do morza, od 9 do 16 dni - cena w pokoju 2-osobowym od 4.290 kr obejmuje podróż autobusem z Göteborga lub Linköping oraz promem z Ystad do Swinoujścia t/r w kabinie 2-osobowej, pełne wyżywienie oraz od 12 do 16 zabiegów.

Podróże od kwietnia do października 2013.

FACHOWE I SZYBKIE TŁUMACZENIA

Angielski, szwedzki, polski – w obie strony.

Dokumenty prywatne, urzędowe, ekonomiczne, techniczne i inne.

Pomoc w pisaniu pism i poda^o d o urz^odów szwedzkich.

Przyst^opne ceny, oferta zwrotnym mailem.

tel. 0708 411 286 infoswepol@gmail.com

Od REDAKCJI: Od wybuchu Powstania Warszawskiego istniał w Polsce dwugłos w sprawie słuszności decyzji o rozpoczęciu działań powstańczych. Nie zajmując stanowiska w tej sprawie, prezentujemy jedynie najnowszą pozycję książkową.

Lato w pełni, niesamowity upał, myśli biegły już ku bohaterom Powstania Warszawskiego, którzy oddali swe życie za wolną Warszawę i Polskę, a tymczasem poznańskie wydawnictwo Rebis, zafundowało w tym czasie książkę, która do reszty poruszyła nie tylko środowisko historyczno-polityczne, ale wszystkich. Głównie tych, co mieli już uporządkowane w głowie swe refleksje na temat wybuchu Powstania – i szerszej – polityki prowadzonej przez władze Rzeczypospolitej podczas II wojny światowej, zarówno na emigracji wobec aliantów, jak i w kraju wobec Związku Sowieckiego i jego agentury, Polskiej Partii Robotniczej.

Książka nosi tytuł „Obłęd '44”, autorstwa młodego, inteligentnego i wnikliwego historyka, Piotra Żychowicza, który już wcześniej popełnił inną książkę, zat. „Pakt Ribentrop-Beck”, kiedy to postawił władzom przedwrześniowym zarzut, iż nie podjęli gry z Hitlerem, tylko zareagowali głupio, po polsku i poszli z nim na udry. W tej ostatniej pozycji, co rusz daje do zrozumienia, że Polacy – i to w całej złożonej wojennej sytuacji – winni być bardziej proniemieccy, a niżeli prosyjscy. Stoi na stanowisku, że prawdziwym wrogiem, był dla nas ZSRR, a nie III Rzesza, która stała się raczej wrogiem z przypadku. Stąd w czambuł krytykuje władze na wychodźstwie, szczególnie niezbyt udanego polityka, jakim był gen. Władysław Sikorski, wytykając mu mnóstwo błędów i pomyłek. Chwali natomiast gen. Sosnkowskiego, który miał powiedzieć, że „Porywanie się na powstanie w stolicy, licząc przy tym na ewentualną pomoc Sowieców, którzy w roku 1943 zerwali stosunki dyplomatyczne z rządem polskim, byłoby oczywistym szaleństwem, mogącym spowodować tragiczne, niepotrzebne ofiary”. Jak wiadomo, stanowisko Wodza Naczelnego zostało zignorowane przez Komendę Główną Armii Krajowej i premiera.

W którymś miejscu pisze też o stosunku do Niemców, jaki mieć winniśmy: „Trze-

ba było strzelać do komunistów i uciekać na Zachód, z tym, że nie razem z Niemcami, lecz obok nich. Trudno pojąć, jakby to miało wyglądać w praktyce, ale tak uważa autor. On wywózek na Syberię, zamordowanie polskich oficerów w Katyniu i gdzie indziej, wybaczyć Ruskim nie jest w stanie.

Chyba jednak trafnie ocenia Żychowicz politykę Polskiego Państwa Podziemnego, którym zarządzali zawodowi oficerowie szkoleni do prowadzenia działań wojennych, a tymczasem z konieczności zamienili się oni w polityków, czyli zajęli się tym, na czym nie znali się zupełnie. Już zastosowane przez niego podtytuły książki mówią za siebie: „Bój bez planu”, „Bój bez broni”, „Samowola „Montera”, „Dzieci na barykadach”, czy „Porażka w kilka godzin”. W innym miejscu stwierdza też, iż „Powstanie otworzyło Stalinowi drogę do sowietyzacji i łatwego ujarznienia Polski”. Nie ma racji?

Strasznie przygnębiające wrażenie musi wywołać treść listu, jaki już po wojnie i będąc na Zachodzie skierowała do swego męża, uczestniczka Powstania Warszawskiego, Stanisława Kuszelewska-Rayska, ps. „Elżbieta”, opisując jak nieprzygotowane, beznadziejne i szkodliwe, było Powstanie Warszawskie. Napiisała między innymi, tak: „Byli cudowni młodzi żołnierze, ale byli i tacy, którzy za dziesięć dolarów sprzedawali choremu garść czarnej kawy i kradli na kwaterach, co w rękę wpadło. Kradzież i pijaństwo nie miało granic. Człowiek w warunkach ciężkich – brak wody, światła, jedzenie, ciągły obstrzał – staje się bydlęciem. Już we wrześniu powstańcy dzielili się na nielicznych świętych i bydlę.” I, jak dobrze, że tacy, jak ona i autor „Obłędu”, otwierają nam oczy, na nie tak znów odległą historię. Żebyśmy zdawali sobie sprawę, dlaczego tak naprawdę, dziś mamy czcić tych, co polegali, ale też uruchomili w swojej głowie myślenie, że tam w kwaterach dowódczych, w prymitywnych okopach i na barykadach, mogło być też inaczej – nie koniecznie, jak

Najnowsza książka

w śpiewanych później powstańczych piosenkach. I, że chcielibyśmy wierzyć, iż przelana przez tych cudownych młodych żołnierzy krew, nie została zmarnowana. Nic z tego, wiemy już, że poszła w błoto, bo jeszcze wcześniej Anglicy i Amerykanie sprzedali nas Rosjanom, przez co po 1945 roku, zapanowała w Polsce ciemna noc sowieckiego komunizmu, która trwała latami.

Na zakończenie: zgódźmy się za autorem, że „Powstanie było największą masakrą w dziejach Polski i narodu polskiego. Nigdy wcześniej i nigdy potem w jednorazowym wydarzeniu nie zginęło gwałtowną śmiercią, tylu naszych rodaków. Była to największa nasza tragedia. Tragizm tego wydarzenia pogłębia to, że sami je sprowokowaliśmy”.

No i wreszcie: dla kogo jest ta książka? Jest ona istotna szczególnie dla osób zajmujących się polityką, lecz nie tylko profesjonalnie, ale także dla amatorów. To apel o faktyczną, a nie romantyczną ocenę naszej historii oraz realną politykę na dziś i jutro.

Tekst **AGENCJA INFORMACYJNA POLONIA**

Redaktor **MARIUSZ METARD PIELKA**

Tekst streszczony przez redakcję **Polonia Nowa**.

20 LAT DOŚWIADCZENIA W POLIGRAFII

GRAPHICHOUSE®

d r u k a r n i a o f f s e t o w a

ul. Zyndrama z Maszkowic 26
71-024 Szczecin, Polska
tel. +48 91 483 46 76
ghouse@ghg.pl
www.ghszczecin.pl

Od ponad 20 lat realizujemy potrzeby naszych Klientów zarówno polskich jak i zagranicznych. Dzięki nabytemu doświadczeniu z powodzeniem realizujemy nawet najbardziej nietypowe zlecenia. Nowoczesny park maszynowy umożliwia skrócenie czasu realizacji zamówień do niezbędnego minimum przy jednoczesnym zachowaniu najwyższych standardów jakości.

Zapraszamy do współpracy.

dołącz do nas

Pełna oferta na
www.ghszczecin.pl

Znamy się na ubezpieczeniach. I mówimy po polsku.

U nas ubezpieczysz między innymi Twoje mienie, samochód, dzieci a nawet otworzysz ubezpieczenie emerytalne. Krótko mówiąc – ubezpieczamy wszystko na czym Ci zależy.

Zadzwoń do nas i porozmawiaj o ubezpieczeniach i o oszczędzaniu w Twoim własnym języku.

0771-58 59 08

0771-58 59 08

Folksam

Przepisy kulinarne z Podlasia

Sękacz

domowym sposobem

Tradycyjny sękacz podlaski piecze się kilka godzin na specjalnym obrotowym wałku nad ogniem. Raz po raz polewa się wałek ciastem z kilkudziesięciu jaj i kręci się wałkiem powoli by powstały charakterystyczne sęki. Taki sękacz może zachować świeżość nawet do pół roku.

W domu możemy upiec sękacz w foremce tortowej lub najlepiej z kominkiem (otworem) w środku.

Domowy sękacz nie będzie miał sęków ale za to po przekrojeniu będą widoczne piękne słoje.

Cała sztuka przygotowania sękacza polega na długotrwałym ucieraniu masy.

Składniki

- 250 g miękkiego masła
- 250 g mąki (3/4 mąki pszennej krupczatki i 1/4 mąki ziemniaczanej)
- 250 g cukru + 1 łyżka
- 200 g (1 szklanka) kwaśnej śmietany
- 10 dużych jaj
- 1 kieliszek wódki lub rumu
- 1/2 laski wanilii lub cukier waniliowy
- skórka starta z 1/2 cytryny

Przygotowanie

Piekarnik nastawić na 180-200 stopni. Foremkę z kominkiem wysmarować tłuszczem.

Masło utrzeć z cukrem na puszystą masę. Oddzielić żółtka od białek. Żółtka wbijać po jednym do masy maślanej i dalej ucierać. Dodać śmietanę, rum lub wódkę, wanilię i skórkę cytrynową. Dalej ucierać. Na koniec, cały czas ucierając, dodać mąkę.

Białka ubić na sztywną pianę z łyżką cukru i delikatnie wymieszać z masą.

Wylać ciekłą warstwę (2-3 łyżki) do foremki i wstawić do piekarnika na 5-7 minut, aż góra ciasta będzie złotawa.

Foremkę postawić na drugiej blaszce, by stworzyć dodatkową izolację i ciasto nie przypalało się od spodu.

Foremkę wyjąć, nałożyć kolejną warstwę i znów zapiekać przez 5 minut. Powtarzać z pozostałym ciastem.

Po upieczeniu 2 pierwszych warstw wyłączyć ogrzewanie dolne aby ciasto zbyt mocno nie przypiekało się od dołu. Po upieczeniu ostatniej warstwy wystawić ciasto do ostygnięcia.

Dobrze upieczony sękacz domowy można przechowywać co najmniej 2 miesiące. Jeżeli ciasto jest miejscami niedopieczone, skwaśnieje.

Absolutnie konieczne jest użycie do wypieku masła, a nie margaryny gdyż ciasto przygotowane z margaryny jest świeże przez parę dni a potem twardnieje.

Sękacz najlepiej przechowywać w worku celofanowym. Dodatkowo jego trwałość można przedłużyć można za pomocą wstawionej do środka szklanki z wodą (może być przyprawiona cukrem waniliowym, esencją zapachową) lub z rumem. Szklankę z płynem wstawiamy na noc żeby ciasto odświeżyć, żeby nabrało wilgoci i aromatu.

Palce lizać!

Topielec

ciasto drożdżowe

To ciasto jest bardzo puszyste i długo zachowuje świeżość.

Składniki

- 500 g mąki
- 200 g cukru
- 200 g masła (nie margaryny!)
- 100 g drożdży
- 5 łyżek mleka
- 3 jajka i 1 żółtko
- 1/4 łyżeczki soli
- 1 łyżka masła do wysmarowania formy

Przygotowanie

Piekarnik nastawić na 180 stopni.

Masło stopić i odstawić aby przestygło.

Drożdże utrzeć z łyżką cukru, 3 łyżkami mąki i mleka. Poczekać, aż znacznie zwiększy się objętość zacieru.

Całe jajka i żółtko zmiksować z roztopionym masłem, dodając sól, przesianą mąkę i wyrosnięte drożdże. Dobrze wyrobić.

Ciasto uformować w kulę i zatopić w naczyniu z zimną wodą, tak by było całkowicie zanurzone.

Po ok. 3-4 godzinach ciasto powinno wypłynąć.

Wyjąć ciasto z wody, dodać pozostały cukier i wyrabiać do chwili, aż cukier zniknie z powierzchni ciasta.

Ciasto wyłożyć do wysmarowanej formy (keksówki) i postawić w ciepłym miejscu do wyrosnięcia.

Gdy ciasto podwoi swoją objętość, wstawić foremkę do nagrzanego piekarnika i piec ok. 45 minut.

Uwaga! Podczas pieczenia nie otwierać piekarnika. Zaraz po upieczeniu nie wyjmować ciasta od razu (to grozi opadnięciem ciasta), wyłączyć ogrzewanie, uchylić drzwi piekarnika i wyjąć dopiero ostudzone ciasto.

Korowaj pieczywo obrzędowe

Tradycyjny korowaj, inaczej zwany kołacz musi być okrągły i bogato zdobiony na wierzchu ulepionymi z resztek ciasta kłosami, ptaszkami, kwiatkami.

Korowaj pieczony jest w specjalnych wysokich, okrągłych blachach korowajowych (o średnicy ok. 20 cm), dzięki czemu osiąga wysokość 25-30 cm. Z braku takiej formy możemy wziąć okrągłą formę tortową lub uformować okrągły placek na blasze i zrobić wokół niego okrągłą otoczkę z podwójnie złożonego papieru do pieczenia.

Wszystkie składniki do przygotowania ciasta muszą mieć temperaturę pokojową.

Składniki

- 10 szklanek mąki
- 100 g świeżych drożdży
- 4-5 szklanek mleka pełnotłustego
- 8 dużych jaj (same żółtka)
- 1/2 szklanki śmietany
- 100 g masła
- 2 łyżki miodu
- szczypta soli
- ewentualnie rodzyнки, ok. 100 g
- 1 jajko do posmarowania ciasta

Przygotowanie

Mleko lekko podgrzać. Drożdże rozetrzeć ze szklanką mleka i kilkoma łyżkami mąki. Dodać sól i dokładnie wymieszać aby uzyskać gładką konsystencję. Zaczyn postawić w ciepłym miejscu (bez przeciągów!) na co najmniej 1 godzinę.

Żółtka utrzeć dokładnie z cukrem na pulchną, białą masę.

Do przesianej na stolnicę większej części mąki dodać zaczyn, utarte żółtka, miód, letnią śmietanę, ewentualnie rodzyнки i na końcu stopione, letnie masło.

Wyrabiać ciasto podsypując pozostałą mąką aż ciasto zacznie odstawać od

ścian naczynia, po czym odstawić je przykryte ściereczką w ciepłym miejscu.

Kiedy ciasto powiększy swoją objętość, zagnieść je ponownie i pozostawić aby rośło.

Niektóre gospodynie odstawiają ciasto do drugiego rośnięcia na całą noc, a po wyrośnięciu dobrze je ubijają na stole przed włożeniem do formy.

Odłożyć część ciasta do przystrojenia ozdobami, pozostałą część włożyć do formy wysmarowanej masłem.

Wierzch bochenka przystroić ozdobami z ciasta, które przyklejamy odrobiną rozbełtanego jajka.

Upleść cienki warkocz i ułożyć go wokół bochenka. Z reszty ciasta zrobić kwiatki, ptaszki itp.

Wierzch posmarować jakiem.

Piec na złoty kolor ok. 20 minut w 160 stopniach, potem ok. 20 minut w 130 stopniach.

Należy jednakże czuwać nad wypiekiem i kontrolować czas i temperaturę w zależności od wyglądu ciasta.

Pokrojony korowaj można podawać posmarowany masłem albo ze słodkim twarożkiem i konfiturą np. śliwkową.

Porady zielarki z Podlasia

Wino na serce

Według zielarki z Podlasia, pani Marii, wino to wzmacnia krążenie i pracę serca.

Pić po jednej łyżce 5 razy dziennie.

Przez pierwszy rok pić regularnie, w drugim roku od czasu do czasu.

Przez cały rok pani Maria wypija 15 butelek wina, po łyżce :-)

Składniki

- 1 l wina z winogron
- pęczek natki pietruszki
- miód gryczany lub rzepakowy

Przygotowanie

7-8 łydek pietruszki podgotować 4-5 minut w 1 l wina.

Odstawić na chwilę i dodać 300 g miodu, dobrze wymieszać.

Zakorkować i trzymać w lodówce.

Zdrowy ocet

Składniki

- 1 1/2 kg jabłek
- 1 1/4 l wody
- 5 łyżeczek miodu lub cukru nieoczyszczonego

Przygotowanie

Umyte jabłka (ze skórką i nawet z gniazdami nasiennymi) drobno pokroić i włożyć do słoja.

Zalać przegotowaną, chłodną i osłodzoną wodą. Przykryć ściereczką i odstawić w ciepłe miejsce na 4 tygodnie. Codziennie mieszać drewnianą łyżką, a po skończonej fermentacji przecedzić przez gazę do butelek, które zakorkować i odstawić w chłodne miejsce.

Używać jako przyprawy do potraw i sałatek. Ocet jabłkowy ma wiele właściwości zdrowotnych, m.in. podnosi poziom dobrego cholesterolu.

Więcej na temat octu jabłkowego można przeczytać na stronie www.ocetjablkowy.com.pl

ZRZESZENIE ORGANIZACJI POLONIJNYCH W SZWECJI
POLSKA RIKSFÖRBUNDET I SVERIGE
UNION OF POLISH ASSOCIATIONS IN SWEDEN

www.polonia-zop.eu

Organizacja członkowska w: / Medlem i: / Member of:
Europejska Unia Wspólnot Polonijnych / Europeiska Unionen av Polska Förbund / Union of Polish Communities in Europe
Rada Polonii Świata / Vårdsrådet av Poloniasamfund / Council of World Polonia
SIOS / Samarbetsorgan för etniska organisationer i Sverige / The Cooperation Group for ethnic Associations in Sweden

Zrzeszenie Organizacji Polonijnych w Szwecji (Polska Riksförbundet i Sverige) jest otwartym, demokratycznym związkiem organizacji polonijnych, mających siedzibę i działających na terenie Szwecji. Celem Zrzeszenia jest integracja środowiska polonijnego, popularyzacja i wspomaganie oświaty i kultury polskiej, reprezentowanie interesów członków wobec władz polskich, szwedzkich i międzynarodowych oraz ich integracja ze społeczeństwem szwedzkim.

Prezes Zrzeszenia
Kasjer
Wiceprezes

Teresa Sygnarek
Jadwiga Malocco
Maria Olsson

Prezes Honorowy
Sekretarz
Sekretarz

Tadeusz Adam Pilat
Małgorzata Gruszczyńska
Jerzy Walentyłowicz

Klub Kobiet Kreatywnych, Arlöv
Margaretha Denik, margaretha.denik@hotmail.com
Klub Przyjaciół Hufca, Sztokholm
dh Jan Potrykus, jan.potrykus@comhem.se
Międzynarodowy Zespół Dziecięcy „MALWA”, Norrköping
Jolanta Lejman, mamas@telia.com
www.malwasweden.com
Ognisko „KWIATY POLSKIE”, Malmö
Teresa Sygnarek, ts@dcgplus.com, www.kwiaty-polskie.se
POLKA ikf, Malmö
Edyta Tomczak, edytat@gmail.com, www.polka.nu
Polonia Falcons FF, Sztokholm
Jerzy Walentyłowicz, poloniafalcons@gmail.com
www.poloniafalcons.se
Polski Dom „PARADIS”, Göteborg
Sylvia Bjontegaard, sylvia.bjontegaard@polsktparadis.se
www.polsktparadis.se
Polski Klub Motocyklowy „POLISH RIDERS”
Pawel Ratajczyk, pawel@comhem.se
www.polishridersmc.com
POCOS, Polski Klub Olimpijski w Szwecji, Malmö
Tomasz Oleskow, tomasoleskow@hotmail.com
www.pocos.se

Polskie Ognisko „PIAST”, Landskrona
Urszula Pilat, t.a.pilat@bredband.net
Polski Związek Kulturalny, Göteborg
Jadwiga Malocco, jadwiga.malocco@comhem.se
www.pzk.nu
Polski Związek Kulturalno-Oświatowy „WISŁA”, Olofström
Katarina Fojtuch, katarinafojtuch@gmail.com
Polskie Towarzystwo Kulturalne „POLONEZ”, Västervik
Agnieszka Os, agnieszkaos@telia.com, www.polonez-se.com
Polski Związek „SAWA”, Karlshamn
Jerzy Walczak, jurek.walczak@spray.se
Towarzystwo Polaków „OGNIWO”, Sztokholm
Maria Olsson, maria.olsson@ogniwo.se, www.ogniwo.se
Organizacja „ArtPolonia”, Sztokholm
Ewa Nordin, ewa.nordin@ogniwo.se
Polski Klub Kobiet Sukcesu „Sabat”, Sztokholm
Joanna Janasz, joannajan@telia.com, www.sabat.se
Towarzystwo Przyjaciół Szkoły Polskiej, Sztokholm
Elżbieta Stencel, elzbieta_stencel@yahoo.com
Zespół Folklorystyczny „Piastowie”, Sztokholm
Grażyna Piątek, piastowie@hotmail.com, www.piastowie.se
Związek Polaków, Eskilstuna
Jolanta Thunell, jolanta.thunell@glocalnet.net

POLECAMY

POLENEXPERTEN
25 lat w branży czyni ekspertem
Najlepsze ceny za najwyższej jakości podróże.
Organizujemy wycieczki grupowe i indywidualne, tematyczne i zdrowotne, sanatoria, spa, wellness, konferencje czy golf. U nas znajdziesz wszystko.
Nowości! Wyjazdy rodzinne na wyjątkowych warunkach.
Zadzwoń, wyślij maila - szybko damy odpowiedź.
info@polenexperten.se - 040 10 05 65
Podróż, kempingowy agencja, Złoty Miejski, Międzynarodowy Promocji i Usług, WIA International Air Transport Association

20 LAT DOŚWIADCZENIA W POLIGRAFII
GRAPHICHOUSE
drukarnia offsetowa
ul. Zyndrama z Maszkowic 26
71-024 Szczecin, Polska
tel. +48 91 483 46 76
ghouse@ghg.pl
www.ghszczecin.pl
Od ponad 20 lat realizujemy potrzeby naszych Klientów zarówno polskich jak i zagranicznych. Dzięki nabytemu doświadczeniu z powodzeniem realizujemy nawet najbardziej nietypowe zlecenia. Nowoczesny park maszynowy umożliwia skrócenie czasu realizacji zamówień do niezbędnego minimum przy jednoczesnym zachowaniu najwyższych standardów jakości.
Zapraszamy do współpracy.
Pełna oferta na www.ghszczecin.pl
dołącz do nas

ÖSTERSJÖRESOR AB
oferuje
Pobyty sanatoryjne i wypoczynkowe w Kołobrzegu
Centrum Zdrowia i Relaksu VERANO, 100 m do morza, od 9 do 16 dni - cena w pokoju 2-osobowym od 4 290 kr obejmuje podróż autobusem z Göteborga lub Linköping oraz praniem z Ystad do Swinoujścia i z kabinie 2-osobowej, pełne wyżywienie oraz od 12 do 16 zabiegów.
Podróż od kwietnia do października 2013.

FACHOWE I SZYBKE TŁUMACZENIA

Angielski, szwedzki, polski – w obie strony.
Dokumenty prywatne, urzędowe, ekonomiczne, techniczne i inne.
Pomoc w pisaniu pism i poda' d o urz' dów szwedzkich.
Przystępne ceny, oferta zwrotnym mailem.
tel. 0708 411 286 infoswepol@gmail.com

Znamy się na ubezpieczeniach. I mówimy po polsku.
U nas ubezpieczysz między innymi Twoje mienie, samochód, dzieci a nawet otworzysz ubezpieczenie emerytalne. Krótko mówiąc – ubezpieczamy wszystko na czym Ci zależy.
Zadzwoń do nas i porozmawiaj o ubezpieczeniach i o oszczędzaniu w Twoim własnym języku.
Folksam
0771-58 59 08 0771-58 59 08

LINKES BILSERVICE
i SKÅNE, Malmö -Arlöv
Serwis i naprawy z gwarancją!
• Gratisowy transport w promieniu 20 km od warsztatu
• Samochód zastępczy podczas naprawy.
• Fachowa obsługa po polsku.
www.linksbilservice.se linksbilservice@hotmail.com
Jerzy Linke 040 43 42 65 0735 84 33 74
Kvarngatan 20, 232 34 Arlöv, pon - piątek 9 - 18, sobota 10 - 13